

Stimați colegi,

Revista „Studii și articole de istorie” reprezintă principalul organ publicistic al Societății de Științe Istorice din România. Apărută începând din 1956 și ajunsă în 2012 la numărul LXXIX (aflat sub tipar), ea este un simbol al Societății de Științe Istorice din România, al legăturii puternice dintre istoricii care activează în instituții de cercetare și în facultățile de profil, și cei care predau istoria în învățământul preuniversitar.

În ultimii ani, revista „Studii și articole de istorie” a cunoscut un declin al tirajelor, cauzat de dificultățile întâmpinate în distribuirea ei în teritoriu, precum și de disponibilitatea unui număr mai mic de colegi de a o cumpăra. În consecință, publicarea revistei a generat în ultimii ani un deficit financiar pentru Societatea de Științe Istorice din România, deficit care a fost acoperit din alte surse, dar care nu este sustenabil pe termen lung.

În aceste condiții, la Conferința Națională de la Câmpina am anunțat inițierea unei ample dezbateri cu privire la viitorul revistei „Studii și articole de istorie”, care reprezintă bunul comun și prețios al tuturor membrilor Societății de Științe Istorice din România. Întrunit în ziua de 3 aprilie 2012, Biroul Național Executiv al Societății de Științe Istorice din România a discutat propunerile formulate de mai mulți dintre membrii săi (prof. dr. Bogdan Teodorescu, prof. dr. Mihai Cotenescu, prof. dr. Iulia Bulacu & prof. dr. Paul Dominte). Membrii Biroului Național Executiv au căzut de acord asupra principiului ca **revista „Studii și articole de istorie” să-și păstreze profilul sedimentat de-a lungul vremii, adică să îmbine în continuare componenta de cercetare științifică de înalt nivel cu cea de sprijinire a predării-învățării istoriei în învățământul preuniversitar**. Acest profil reflectă structura și misiunea Societății de Științe Istorice din România, și reprezintă un tezaur de valoare pentru noi toți. Pornind de la acest principiu acceptat în unanimitate, Biroul Executiv Național a hotărât să supună spre dezbateră Consiliului Național al Societății de Științe Istorice din România următoarele 4 opțiuni posibile în legătură cu viitorul revistei „Studii și articole de istorie” începând cu anul 2013.

Rugămintea noastră către conducerea tuturor filialelor Societății de Științe Istorice din România este să puneți în discuția membrilor Societății, preferabil în cadrul unor Adunări Generale ale filialelor, aceste opțiuni posibile, astfel încât votul delegaților la ședința din 26 mai a Consiliului Național să reflecte voința democratic exprimată a membrilor Societății de Științe Istorice din România. Pentru a favoriza primatul argumentelor „la obiect” asupra celor legate de autoritatea persoanelor, am preferat să numerotăm opțiunile cu litere de la A la D, fără a indica pe colegii din conducerea Societății de Științe Istorice din România care au elaborat una sau alta dintre aceste opțiuni

Opțiunea A.

Descriere sintetică:

Să se păstreze publicația așa cum și-a structurat conținutul la începutul anilor 1970, tematica principală cuprinzând subiecte de cercetare științifică și didactică. În această situație materia ar putea fi diversificată, rubricile de istorie locală și generală (inclusiv MISCELANEEA, putând fi completate secvențe dedicate cercetării tinere, studii și articole ale studenților, masteranzilor, doctoranzilor și doctorilor), iar didacticii i s-ar putea adăuga pe lângă teoria și proiectele de profil sursele și bibliografiile comentate sau portetele unor profesori exemplari din trecut și prezent. Marile aniversări istorice, viața cotidiană, istoria școlii și-ar găsi locul firesc în revistă. Activitatea S.Ș.I.R. și relațiile sale internaționale ar putea reprezenta alte rubrici. Odată acceptată această variantă este de răspuns și la întrebarea dacă astfel ne dorim și acreditarea (recunoașterea) publicației, știut fiind faptul că sunt de îndeplinit formalități și că, în situația acceptării, creșterea exigenței față de autori ar face să scadă numărul lor.

Buget orientativ pentru 1 an:

Bugetul S.A.I. pentru un volum anual depinde în mod esențial de numărul paginilor și al exemplarelor tipărite. Iată mai multe situații: 350 pagini și 200 exemplare = 3.700 lei (18,5 lei/vol.), 300 pagini și 200 exemplare = 3.100 lei (15,8 lei/vol.), 250 pagini și 200 exemplare = 2.600 lei (13,1 lei/vol.) sau 300 pagini și 300 exemplare = 3.600 lei (12 lei/vol.), 250 pagini și 300 exemplare = 3.200 lei (10,8 lei/vol.) sub rezerva actualelor prețuri de cost.

Avantaje:

1. Revista este cunoscută în acest format și corespunde unui anumit orizont de așteptare al publicului, ca și al membrilor S.Ș.I.R.
2. În felul acesta, revista va reflecta ansamblul activităților S.Ș.I.R.

Dezavantaje:

1. Publicația trebuie finanțată cu un buget care se constituie mai cu seamă din vânzarea numerelor anterioare.
2. Varianta tipărită obligă la acceptarea unui număr minim de articole, nu toate de același interes pentru cititor.
3. Păstrarea colecției S.A.I., care a ajuns la al 79 număr, necesită spațiu de depozitare greu de găsit în apartamentele moderne.

Alte observații & implicații:

Revista nefiind clasificată la nivel național sau internațional, autorii nu beneficiază de recunoaștere instituționalizată a publicațiilor nici din partea Consiliului Național al Cercetării Științifice (CNCS), nici din partea Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (CNATDCU); în condițiile presiunii tot mai mari de a publica în reviste sau la edituri clasificate, interesul cercetătorilor, profesorilor universitari și chiar al doctoranzilor de a publica în „Studii și articole de istorie” va scădea, ceea ce poate conduce la o diminuare a calității articolelor.

Opțiunea B.

Descriere sintetică:

Revista „Studii și articole de istorie” continuă să apară anual în format tipărit, dar se orientează în vederea obținerii unei clasificări naționale (din partea CNCS) și eventual internaționale. Pentru atingerea acestui obiectiv se intensifică controlul de calitate al materialelor propuse spre publicare, ceea ce atrage și o reducere a numărului de materiale acceptate și a numărului de pagini pe volum. Structura tematică a revistei rămâne neschimbată. Pentru cerințele procesului de clasificare a revistei, a se vedea <http://www.cncs-uefiscdi.ro/evaluarea-publicatiilor-stiintifice/>

Buget orientativ pentru 1 an:

La un număr de 200 de pagini pentru un volum și un tiraj de 300 exemplare, tipărirea propriu-zisă a revistei va costa (la nivelul actual al costurilor) până în 3.000 lei. La acestea se vor adăuga costurile expedierii unui număr de exemplare în biblioteci din țară și străinătate, prezența revistei într-un număr de biblioteci internaționale și naționale fiind condiție obligatorie pentru recunoașterea CNCS. Estimând costurile totale la circa 4.000 lei/număr, bugetul poate fi echilibrat dacă se vând măcar 200 exemplare la un preț de 20 lei/exemplarul.

Avantaje:

1. Revista fiind recunoscută național, va crește interesul pentru publicarea de articole în „Studii și articole de istorie”, și în perspectivă calitatea științifică a revistei Societății de Științe Istorice din România.
2. Universitarii și cercetătorii, ca și tinerii care aspiră la o carieră academică, vor fi stimulați să devină membri ai Societății de Științe Istorice din România.

Dezavantaje:

1. Aplicarea cerințelor sistemului de asigurare a calității cerut de regulile clasificării revistelor va necesita mai multă muncă (voluntară) din partea colectivului redacțional.
2. Un număr mai mare dintre colegii care au publicat materiale în „Studii și articole de istorie” vor fi puși în situația de a li se refuza articolele sau de a li se cere revizuire substanțiale ale materialelor propuse.

Alte observații & implicații:

- Dacă se adoptă această opțiune, atunci va fi nevoie de elaborarea unei strategii multianuale pentru atingerea obiectivului de recunoaștere academică a revistei „Studii și articole de istorie”, deoarece procesul de îndeplinire a criteriilor pentru o clasificare din partea CNCS nu poate fi realizat instantaneu, ci necesită eforturi consecvente pe mai mulți ani. Un orizont realist de timp ar fi obținerea unei clasificări cel mult B în anul 2014 (cerințele pentru obținerea unei clasificări A nu pot fi realizate înainte de anul 2016). Orice inconsecvență în aplicarea cerințelor de asigurare a calității poate periclita atingerea obiectivului de obținere a recunoașterii academice a revistei.
- Ridicarea nivelului academic al revistei principale a Societății de Științe Istorice din România poate fi combinată cu publicarea unor reviste/volume ale filialelor, care să poată absorbi și materialele ce nu vor mai putea fi incluse în revista „Studii și articole de istorie”

Opțiunea C.

Descriere sintetică:

Revista „Studii și articole de istorie” continuă să fie tipărită la fel ca până acum, fără a aspira la obținerea unei clasificări naționale (din partea CNCS). Numărului principal tipărit anual i se va adăuga un supliment (sau număr special) publicat doar online și dedicat în principal contribuțiilor de istorie locală, sau celor care nu s-au încadrat în tematica și termenele propuse pentru numărul principal.

Buget orientativ pentru 1 an:

Pentru numărul principal al revistei „Studii și articole de istorie” costul anual va fi același ca la opțiunea A, deci 3.000-4.000 lei/anual. Suplimentul (numărul special) nu va presupune costuri suplimentare de tipărire, ci doar un efort suplimentar al colectivului redacțional.

Avantaje:

1. Revista va răspunde orizontului de așteptare al publicului și al membrilor S.Ș.I.R.
2. Suplimentul (numărul special suplimentar) va îngădui publicarea de materiale redactate de un număr sporit de membri ai Societății.

Dezavantaje:

1. Susținerea financiară a publicării numărului principal din S.A.I. va depinde în mare măsură de vânzarea numerelor anterioare.
2. Publicarea anuală a două numere distincte ale S.A.I. va necesita un efort suplimentar din partea colectivului redacțional.
3. Va apărea o anumită confuzie între numărul tipărit și numărul suplimentar online, care va pune sub semnul întrebării profilul clar și identitatea revistei „Studii și articole de istorie”
4. Păstrarea numerelor tipărite ale S.A.I. necesită spațiu de depozitare greu de găsit în apartamentele moderne.

Alte observații & implicații:

Revista nefiind clasificată la nivel național sau internațional, autorii nu beneficiază de recunoaștere instituționalizată a publicațiilor nici din partea Consiliului Național al Cercetării Științifice (CNCS), nici din partea Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (CNATDCU); în condițiile presiunii tot mai mari de a publica în reviste sau la edituri clasificate, interesul cercetătorilor, profesorilor universitari și chiar al doctoranzilor de a publica în „Studii și articole de istorie” va scădea, ceea ce poate conduce la o diminuare a calității articolelor.

Pe de altă parte, diversitatea tematică și calitativă a studiilor publicate în cele două numere anuale va fi potențial mare, și ar putea compromite un eventual efort de clasificare academică a revistei „Studii și articole de istorie”, dacă se va lua o asemenea decizie cândva în următorii ani. Într-o asemenea situație, ar fi nevoie ca numărul suplimentar să fie despărțit oficial de numărul principal din „Studii și articole de istorie”, primind un nume distinct și fiind încredințat unui alt colegiu redacțional.

Opțiunea D.

Descriere sintetică:

Se renunță la tipărirea pe hârtie și se trece la publicarea online a revistei „Studii și articole de istorie”. Această opțiune este independentă în raport cu decizia de a aspira sau nu la recunoașterea academică a revistei, ca și în raport cu conținutul revistei.

Buget orientativ pentru 1 an:

Costurile de tipărire sunt practic eliminate pentru varianta online.

Dacă se optează pentru păstrarea unui număr mic de exemplare tipărite pe hârtie, pentru marile biblioteci și pentru protocol, atunci costul pe exemplar poate fi mare, iar deficitul programat al SȘIR ar putea fi de 500-1.000 lei/număr anual. Acest deficit ar putea fi eventual recuperat prin reclame online sau prin deschiderea unei platforme de achiziționare online a revistei, adresată mai ales posibilelor cumpărători instituționali (biblioteci, universități etc.).

Avantaje:

1. Numărul cititorilor nu ar mai fi limitat de numărul de exemplare tipărite și de hazardul distribuției la nivel național. Publicată online, „Studii și articole de istorie” ar putea fi rapid și gratuit accesibilă tuturor celor interesați.
2. S-ar putea renunța la limitele de număr de pagini pentru articole, ca și pentru revistă în ansamblul ei.
3. Ar fi eliminate problemele legate de stocarea fizică a revistei.

Dezavantaje:

1. Lectura revistei va presupune folosirea de dispozitive electronice, ceea ce înseamnă că unii dintre colegii mai vârstnici sau lipsiți de asemenea dispozitive vor fi excluși.
2. Va dispărea senzația de a pipăi hârtia tipărită, iar obișnuințele lecturii vor trebui să se schimbe.
3. Dispariția suportului tipărit va crea multor biblioteci și colegi impresia că revista „Studii și articole de istorie” și-a încetat apariția.

Alte observații & implicații:

Opțiunea pentru varianta online (D) va trebui să fie completată de o decizie în legătură cu conținutul revistei, incorporând deci elemente ale uneia dintre opțiunile A, B sau C, cu toate implicațiile pozitive/negative ale acestora.